

NÜKLEER TESİSLERE İLİŞKİN YETKİLENDİRMELER YÖNETMELİĞİ TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyet ilkeleri çerçevesinde yürütüldüğünün tespit ve teyit edilmesi için faaliyetlerin düzenleyici kontrolüne ve yetkilendirmelere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik hükümleri tüm nükleer tesislere uygulanır.

(2) Nükleer tesis tanımına girmekle birlikte, tesiste bulunabilecek nükleer madde miktarı güvenlik açısından önemli bir ekipman bulundurulmasını gerektirmeyen üniversite veya araştırma merkezi laboratuvarları gibi tesisler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır.

(3) Bir tesisin bu Yönetmelik hükümlerinden muaf olmasında tereddüt oluşması durumunda Kurum tesisin özellikleri ve güvenlik açısından riskleri kapsamında yapacağı değerlendirmeler sonucunda karar verir.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ve 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 785 inci maddesinin ikinci fıkralarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) GAR: Güvenlik Analiz Raporunu,
 - b) Kabul: Yapılar ile sistem ve bileşenleri oluşturan ekipmanın teknik yeterliliğinin belirlenmesi veya sahiplik ve sorumluluğun el değiştirmesi amacıyla yapılan her türlü test ve ölçümler ile sonrasında tutulan kaydı,
 - c) Kanun Hükmünde Kararname: 2/7/2018 tarihli ve 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamesi,
 - ç) Kurul: Nükleer Düzenleme Kurulunu,
 - d) Kuruluş: Bir nükleer tesis kurmak, işletmek veya işletmeden çıkarmak için Kuruma niyet beyanında bulunan, yetkilendirilmek üzere başvuran veya yetkilendirilen Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına göre kurulmuş tüzel kişiyi,
 - e) Kurum: Nükleer Düzenleme Kurumunu,
 - f) Maden: Nükleer hammaddelerin ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı tesisleri,
 - g) Nükleer denetim firması (NDF): Nükleer tesislere ilişkin faaliyetlerin denetlenmesine yönelik olarak Kurumdan yetki belgesi almış, özel hukuk tüzel kişisi niteliğindeki nükleer denetim kuruluşlarını,
 - ğ) Nükleer hammadde: Nükleer maddelerin doğada bulunan formlarını,
 - h) Nükleer reaktör: Nükleer maddelerin zincirleme reaksiyon ile bölünmesinin kontrollü bir şekilde sürdürülmesini sağlayan nükleer tesisi,
 - ı) Nükleer santral: Nükleer enerjiden ısı ve/veya elektrik üretmek amacıyla tasarlanan ve kullanılan nükleer tesisi,
 - i) Ünite: Nükleer santrallerde bir reaktör içeren ve bağımsız olarak üretim yapabilecek nitelik ve sistemlere sahip birimi,
 - j) Yetkilendirme Mevzuatı Listesi (YML): Nükleer tesise ilişkin yetkilendirme faaliyetleri sırasında esas alınacak olan ve güvenlik ve emniyeti doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyecek uyulması zorunlu hükümler içeren düzenleyici dokümanların listesini,
- ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanun Hükmünde Kararnamede ve ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Yetkilendirmeye tabi faaliyetler

MADDE 5- (1) Nükleer tesislere ilişkin olarak;

- Mal ve hizmetlerin tedarik edilmesi,
 - Saha hazırlanması ile tesisin inşası öncesi sınırlı çalışma yapılması,
 - Ekipman imalatı,
 - Tesisin inşası,
 - Tesisin işletmeye alınması,
 - Tesisin işletilmesi,
 - Tesiste yeniden işletmeye geçilmesi,
 - Tesiste nükleer güvenlik ve emniyet açısından önemli değişiklik yapılması,
 - Tesisin işletmeden çıkarılması,
- faaliyetleri Kurumun yetkilendirmesine tabidir.

Genel esaslar

MADDE 6- (1) Kuruluş, nükleer tesis veya saha düzenleyici kontrolden çıkarılana kadar bütün faaliyetlerini, ilgili Kurum mevzuatı uyarınca oluşturduğu bütünleşik yönetim sistemi kapsamında yürütür.

(2) Kuruluş, nükleer tesisi oluşturan tüm yapı, sistem ve bileşenlerin kurulmuş olduğu haliyle ayrıntılı tasarım ve uygulama projelerine işletme lisansı öncesinde sahip olur.

(3) Aynı sahada ek nükleer santral ünitelerinin veya ayrı bir nükleer, radyasyon veya radyoaktif atık tesisinin kurulması, işletilmesi veya işletmeden çıkarılması için birden fazla kuruluşa yetki verilmez.

(4) Kuruluşun işletmekte olduğu nükleer santralin sahasında yeni bir ünite kurmak üzere niyet beyanında bulunduğu durumda, yeni üniteye ilişkin yetkilendirmelere ve ünitelere hizmet veren ortak yapılarıdaki değişikliklere ilişkin hususlar Kurum tarafından belirlenir.

(5) Kuruluş, bu Yönetmelik kapsamında yetki aldığı faaliyetleri tüm yasal sorumluluklar kendi üzerinde kalmak kaydıyla yükleniciler eliyle de yürütebilir. Ayrıca, Kuruluşta doğrudan veya dolaylı olarak ortaklığı bulunan gerçek veya tüzel kişiler de Kuruluş adına bir faaliyeti yürütmeleri durumunda bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Kuruluşun yüklenicileridir. Bu kapsamda yapılacak her türlü faaliyet için Kuruluşun yüklenici ile sözleşme imzalaması esastır.

(6) Kuruluş, tüm yüklenici ve bunların alt yüklenicilerinin sahip olmaları gereken vasıfları, tedarik edeceği mal ve hizmetler güvenlik ve emniyete ilişkin gerekleri karşılayacak şekilde dereceli yaklaşım ile belirler.

(7) Kuruluş, faaliyetlere ilişkin ölçüm, test, muayene, kalibrasyon ve benzeri hizmetleri, alanında akredite kuruluşlardan temin eder veya edilmesini sağlar.

(8) Yetkilendirmeye ilişkin değerlendirme amacıyla Kurum tarafından talep edilen tüm bilgi ve belgeler Kuruluş tarafından nükleer tesisin türü ve niteliğine göre dereceli yaklaşımla hazırlanır ve Kuruma sunulur. Bu bilgi ve belgeler Kurum tarafından da dereceli yaklaşıma uygun olarak değerlendirilir.

(9) Kurumun yetkilendirmelere ilişkin başvuru değerlendirmeleri kapsamında talep edeceği ek bilgi ve belgeler Kurum tarafından belirlenen süreler içerisinde Kuruluş tarafından sağlanır.

(10) Yetkilendirilen bir faaliyetin yürütülmesi sürecinde yeni gelişmeler veya denetim bulguları ışığında Kurum tarafından talep edilen her türlü ek bilgi Kuruluş tarafından sağlanır, inceleme ve araştırmalar yapılır.

(11) Kuruluş, yetkilendirmeler kapsamında sunmuş olduğu bilgi ve belgelerde meydana gelen değişiklikleri Kuruma yazılı olarak bildirir, gerekli durumlarda güncellenmiş belgeleri Kuruma sunar.

(12) Madenler dışındaki tüm nükleer tesislerde, nükleer madde sayım ve kontrol sistemi ile fiziksel korunma sistemi uygulanmaya başlanmadan önce nükleer madde sahaya getirilemez.

(13) Kurumdan alınan bir yetki, Kurumdan alınan diğer yetkilerin koşullarını veya nükleer tesise yönelik diğer mevzuatta tanımlı yetkileri alma yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(14) Kuruluş yetkilendirmeler için mevzuatta belirlenen işlem ve hizmet bedellerini öder.

Nükleer tesislerde yetkilendirmelere ilişkin hususlar

MADDE 7- (1) Nükleer tesislere işletme lisansı ancak güvenlik veya emniyeti doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen tüm hususların Kurum tarafından uygun görülen şekilde karşılandığının belirlenmesi durumunda verilir.

(2) Nükleer tesislere verilen;

- a) Tedarik izni tesis veya saha düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilene kadar,
- b) Saha hazırlama, inşaat ve işletmeye alma izinleri işletme lisansı verilene kadar,
- c) İşletme lisansı işletmeden çıkarma izni verilene kadar,
- ç) İşletmeden çıkarma izni tesis veya saha düzenleyici kontrolden çıkarma kararı verilene kadar, geçerlidir.

(3) Nükleer santrallerde inşaat ve işletmeye alma izinleri ile işletme lisansları üniteye özeldir.

(4) Bir yetkilendirmenin askıya alınması veya iptal edilmesi durumunda Kuruluş, yürütülmesi yetkilendirmeye bağlı faaliyetleri durdurur. Kuruluşun radyasyondan korunma, güvenlik, emniyet ve nükleer güvenceye ilişkin tüm yükümlülükleri ve bu yükümlülüklerle ilişkin yetkileri devam eder. Askıya alınan veya iptal edilen bir yetki kapsamındaki faaliyete yeniden başlanabilmesi için gereken süreç Kurum tarafından belirlenir.

(5) Her yetkilendirmede faaliyete başlanması için, aksi belirtilmedikçe on iki ay süre tanınır. Kuruluş yetki aldığı faaliyeti bu süre içerisinde başlatmadığı takdirde yetkinin iptaline ilişkin iş ve işlemler başlatılır. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak talep edilmesi ve Kurul tarafından uygun görülmesi kaydıyla süre uzatılabilir.

(6) Kuruluş, yetkilendirilmiş bir faaliyetin herhangi bir aşamasında ilgili faaliyet programı kapsamında yer alan tüm çalışmaları geçici bir süre için durdurmaya karar verdiğinde Kuruma bildirim yapar. Bildirim durdurma gerekçelerini ve sonrasına yönelik plan, program veya öngörülerini içerir. Bu durumda Kurum, yaptığı yetkilendirmeyi, bildirim tarihinden geçerli olmak üzere askıya alınması için gereken iş ve işlemleri başlatır.

(7) Yetkilendirilmiş bir faaliyet sırasında güvenlik ve emniyeti olumsuz yönde etkileyebilecek veya daha önce saptanmamış veya dikkate alınmamış yeni bilgi ve bulgular elde edilirse, yetkinin geçerliliğini koruması için Kurumun talep edeceği yeni araştırmalar veya incelemeler Kuruluş tarafından yapılır ve gerekli tedbirler alınarak sonuçlar Kuruma rapor olarak sunulur. Kuruluş, en geç üç ay içerisinde, Kurumun talep ettiği ek inceleme ve araştırmaların ne zaman ve nasıl yaptırılacağına ilişkin bir plan sunar. Bu süre içerisinde planın sunulmaması durumunda yetkilendirmenin askıya alınması, ek inceleme ve araştırmalara on iki ay içerisinde başlanmaması durumunda yetkilendirmenin iptal edilmesi için gereken iş ve işlemler başlatılır.

Nükleer tesislerde niyet beyanı

MADDE 8- (1) Bir nükleer tesis kurmak isteyen tüzel kişi öncelikle Kuruma niyet beyanında bulunur. Niyet beyanında bulunmuş olmak tesisin kurulmasına yönelik herhangi bir hak teşkil etmez. Tüzel kişi, niyet beyanı ile birlikte;

- a) Kimlik bilgilerini,
 - b) Yönetsel yapısı ve sorumlulukların dağılımını,
 - c) Yasal temsilcilerini ve bu temsilcilerin imza sirkülerini,
 - ç) Kurulması öngörülen tesisin yeri, kullanım amacı ve temel özelliklerini içeren tanıtımını,
 - d) Varsa, sahip olduğu yönetim sistemi sertifikalarını,
 - e) Faaliyete ilişkin teknik ve mali deneyimleri ve gücünü,
 - f) Ana faaliyetlerine ilişkin öngörülen proje takvimini,
- içeren bilgi ve belgelerden oluşan dosyayı Kuruma sunar.

(2) Kurum, niyet beyanına konu tesise ilişkin olarak muhatap almak üzere Kuruluşu kayıt altına alır ve sonucu Kuruluşa yazılı olarak bildirir.

(3) Aynı saha için birden fazla niyet beyanında bulunulursa Kurum öngörülen sahanın mülkiyetine veya kullanım hakkına ilişkin belge sunulana kadar tüm beyan sahiplerini muhatap olarak kabul edebilir.

(4) Niyet beyanı kayıt altına alındıktan sonra Kurum tesisin türüne bağlı YML'nin hazırlanması çalışmalarını başlatır.

(5) Niyet beyanında bulunulan tesisin bu Yönetmelikte tanımlı tesis türlerinden farklı olması veya tesisin türüne ilişkin tereddüt oluşması durumunda tesisin tabi olacağı yetkilendirmelere Kurul tarafından karar verilir ve Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

(6) Kuruluş niyet beyanı sonrasında:

a) Niyet beyanı ile birlikte sunduğu bilgilerde meydana gelen her türlü değişikliği Kuruma en geç bir ay içerisinde yazılı olarak bildirir.

b) Tesise veya faaliyetlere ilişkin olarak YML’de yer almasını öngördüğü yabancı ülke mevzuatını Kuruma yazılı olarak bildirir.

c) Proje takviminin uygulanmasını herhangi bir nedenle askıya alması halinde durumu on işgünü içerisinde Kuruma yazılı olarak bildirir.

ç) Herhangi bir yetkilendirme başvurusunda bulunmadan önce saha üzerindeki mülkiyet veya kullanım hakkını gösteren belgeleri Kuruma sunar.

d) Onaylı bütünlük yönetim sistemini ilk yetkilendirmeden önce uygulamaya koyar.

e) Bütünlük yönetim sistemi kapsamında, tesisi oluşturan yapı, sistem ve bileşenlerin ve bunlardaki değişikliklerin ayrıntılı kayıtlarının tutulacağı, onay prosedürlerini de içeren onaylı konfigürasyon yönetim sistemini uygulamaya koyar.

(7) Altıncı fıkranın (d) ve (e) bentleri kapsamında, madenler için Kuruluşun sertifikalandırılmış bir yönetim sistemine sahip olması yeterli kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirmede Esas Alınacak Mevzuatın Belirlenmesi

İlkeler

MADDE 9- (1) Bir nükleer tesise ilişkin yetkilendirmelerde esas alınacak düzenleyici dokümanlar, tesise ilişkin niyet beyanı kayda alındıktan sonra Kurum tarafından YML ile belirlenir.

(2) YML’de, asgari olarak, ilgili Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının radyasyondan korunma ve güvenlik gerekleri ile emniyete ilişkin düzenleyici dokümanları yer alır.

(3) Nükleer tesislerin güvenlik veya emniyetine ilişkin olarak Kurum tarafından yeni çıkarılan, kaldırılan veya değişiklik yapılan düzenlemeler yürürlüğe girdikleri tarihten itibaren YML’ye dâhil edilir veya YML’den çıkarılır.

(4) Kuruluş YML’de yer alan kendisi tarafından önerilmiş dokümanların elektronik kopyalarını orijinal dilinde Kuruma sunar. Kurumun talep etmesi halinde bu dokümanların İngilizce çevirilerini belirtilen süre içerisinde temin eder.

(5) YML’de yer alan diğer ülke mevzuat hükümlerinin Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ile çelişmesi durumunda Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı esas alınır.

(6) YML’de yer alan düzenleyici dokümanların sadece radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyeti doğrudan veya dolaylı etkileyen hükümleri Kurum tarafından yetkilendirme süreçlerinde dikkate alınır. Bu durum, Kuruluşun diğer hükümler ile ilgili sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(7) YML’de yer alan düzenleyici dokümanlarda uyulması gerekliliği düzenlenen standartlar yetkilendirme mevzuatının bir parçası olarak kabul edilir ve listeye eklenir.

(8) Yetkilendirme süreçlerinde radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyete ilişkin gereklerin yerine getirildiğinin gösterilmesinde ve bunun gözden geçirme ve değerlendirmelerinde YML’de yer alan düzenlemeler esas alınır.

Yetkilendirme mevzuatı listesinin oluşturulması ve onaylanması

MADDE 10- (1) Kuruluş kurulması planlanan nükleer tesisin tasarımında, sahasının incelenmesinde, tesisin kurulmasında, işletilmesinde ve işletmeden çıkarılmasında esas alınmış olan veya alınması öngörülen diğer ülke düzenleyici dokümanlarını içeren bir liste hazırlar ve Kuruma sunar. Ayrıca, bu listeye ek olarak, listenin hazırlanma süreci ile listede yer alan her bir dokümanın listede yer almasının gerekçesini içeren bir rapor Kurumun bilgisine sunulur.

(2) Kurum, Kuruluş tarafından önerilen listeyi dikkate alarak tesise ilişkin YML’yi hazırlar.

(3) YML kullanım koşulları ile birlikte Kurul tarafından onaylanır ve Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

Yetkilendirme mevzuatı listesinin güncellenmesi

MADDE 11- (1) YML her yılın Eylül ayında Kurum tarafından gözden geçirilir. Kuruluş bu gözden geçirme sırasında dikkate alınmak üzere, varsa YML’de değişiklik yapılmasına ilişkin gerekçeli önerilerini ve kendi önermiş olduğu düzenleyici dokümanlarda yıl içerisindeki güncellemelere ilişkin bilgileri ve uygulama gerekçelerini içeren bir raporu her yılın Ağustos ayı sonuna kadar Kuruma sunar.

(2) Kurum tarafından, YML’de yapılması önerilen değişiklikler ve bu değişikliklerin gerekçelerini içeren bir rapor hazırlanır. Kurulun değişiklikleri onaylaması durumunda güncellenmiş YML Kurula yazılı olarak bildirilir.

(3) Gerekmesi halinde, Kurum YML’nin güncellenmesine ilişkin süreci herhangi bir zamanda başlatabilir.

Kılavuz ve standartlar listesi

MADDE 12- (1) Kurum, gerek görmesi halinde, Kuruluşun uymasını talep ettiği ulusal ve uluslararası standartlar ile kullanılmasını öngördüğü kılavuzları belirler ve yetkilendirme süreçleri başlamadan önce Kurula yazılı olarak bildirir.

(2) Kuruluş, nükleer tesise ilişkin faaliyetlerde kullanmayı öngördüğü kılavuzları yetkilendirme başvuruları kapsamında Kuruma yazılı olarak bildirir. Kuruluş bu kılavuzların Türkçe veya İngilizce tercümelerini Kuruma sunar.

(3) Kuruluş, nükleer tesise ilişkin her faaliyet için uygulamayı öngördüğü standartları faaliyet başlamadan en geç on işgünü öncesinde Kuruma yazılı olarak bildirir. Kuruluş bu standartların Türkçe veya İngilizce tercümelerini faaliyetin yürütüldüğü alanda bulundurur.

(4) Kurum, yetkilendirme süreçlerinde kullanılan kılavuz ve standartların listesini güncel halde tutar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetkilendirme Başvuruları ve Değerlendirme Süreci

Başvuru dosyası

MADDE 13- (1) Kuruluş yetkilendirme başvurularını faaliyete ilişkin ayrıntılı bilgi ve belgeler ile bu faaliyet kapsamında yapılacak iş ve işlemlerin güvenlik ve emniyet açısından önemini, güvenlik ve emniyete olan etkilerini ve faaliyetin güvenli ve emniyetli bir şekilde yerine getirileceğini gösteren bilgi ve belgeleri içeren başvuru dosyası ile yapar. Her bir yetkilendirme başvuru dosyasında yer alacak olan bilgi ve belgeler, bu Yönetmeliğin ilgili bölümlerinde sunulması hükme bağlanan belgeler de dikkate alınarak, Kurum tarafından dereceli yaklaşım ile belirlenir.

(2) Kuruluş Kuruma sunduğu bilgi ve belgelerin içeriğini ve ayrıntı seviyesini;

a) Belgenin ilgili olduğu hususun karmaşıklığı ile güvenlik ve emniyet açısından önemini,

b) Bütünleşik yönetim sistemi kapsamında güvenlik, sağlık, çevre, emniyet ve kalite unsurlarına ilişkin risklerin boyutlarını,

c) Beklenmeyen bir olay ya da arızanın gerçekleşmesinin olası sonuçlarını,

ç) Bir faaliyetin planlama ve yürütülmesi sırasındaki yetersizliklerin güvenlik ve emniyet açısından olası sonuçlarını,

dikkate alarak, Kurum tarafından bu Yönetmeliğin yetkilendirmelere ilişkin bölümlerinde tanımlı değerlendirmelerin yapılabilmesi için yeterli içeriğe sahip olacak şekilde belirler ve belgeleri hazırlar.

(3) Kuruluş sunduğu bilgi ve belgelerin kalitesi, yeterliliği ve tutarlılığından sorumludur. Bu kapsamda, Kurumun eksik veya yetersiz olduğunu değerlendirdiği hususlar için yetkilendirme yapılmadan önce ve yapıldıktan sonra talep ettiği ek bilgi ve belgeleri Kuruma sunar.

(4) Başvurunun değerlendirme sürecinde Kurum nükleer tesisin türü ve niteliklerine uygun olarak dereceli yaklaşım uygular.

Yetkilendirme başvuruları

MADDE 14- (1) Kuruluş yetkilendirmeler için hazırlamış olduğu başvuru dosyasını başvuru dilekçesi ekinde faaliyete başlamayı öngördüğü tarihi ve Kurumun değerlendirme sürelerini dikkate alarak zamanında Kuruma sunar. Dilekçede nükleer tesisin adı, yeri, talep edilen yetki ve ekte sunulan belgeler açık bir şekilde ifade edilir.

(2) Yetkilendirme başvurularında başvuru dosyasının biri basılı diğeri elektronik ortamda olmak üzere iki kopyasının sunulması esastır. Basılı kopyanın Kuruma sunulmuş olan elektronik kopyadan

üretmiş olması ve elektronik kopya ile aynılığı Kuruluşun sorumluluğundadır. Kuruluş, kopyaların farklı olmasından kaynaklı sonuçlardan dolayı Kurumdan herhangi bir talepte bulunamaz.

(3) Kurum başvuru dosyasında yer alan bilgi ve belgeleri “Hizmete Özel” gizlilik derecesinde işleme tabi tutar. Başvuru dosyasında Kuruluş tarafından gizli olduğu değerlendirilen bilgiler bulunması durumunda, bu bilgiler gizlilik derecesinin gerektirdiği usul uyarınca ayrıca ek belge olarak sunulur. Gizlilik dereceli bilgi için başvuru dosyasında yer alan ilgili belgede bu ek belgeye atıf yapılır.

(4) Başvuru dilekçesi ve başvuru dosyasında yer alan belgelerin Türkçe olması esastır. Ancak, başvuru dosyasında değerlendirmeye tabi olmak üzere Kuruma sunulacak olan belgelerden Kurum tarafından uygun görülenler İngilizce sunulabilir.

(5) Başvuru dilekçesi ve başvuru dosyasında yer alan diğer idari belgeler Kuruluşu temsile yetkili yeterli sayıda kişi tarafından imzalı ve kaşelenmiş olarak sunulur. Resmi kurumların başvuru yazısı kurumu temsile yetkili amir tarafından imzalanır.

(6) Başvuru dosyasında yer alan teknik belgelerin baş tarafına bir onay sayfası eklenir. Onay sayfasında belgenin adı, varsa belge kodu, sürüm numarası ve ait olduğunu tesisi belirten bilgiler bulunur ve sayfa Kuruluşu temsile yetkili yeterli sayıda kişi tarafından imzalanır. İmzalı onay sayfası taranarak belgelerin elektronik kopyalarına eklenir. Bu belgelerden Kurum tarafından belirlenenlerin basılı ve onaylı bir kopyası, Türkçe çevirisi ve talep edilmesi halinde kamuya açık sürümleri, yetkilendirme yapıldıktan sonra, Kurum tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulur.

(7) Teknik belgelerde atıf yapılan diğer belgeler, orijinal dili Türkçe olanlar Türkçe, diğerleri İngilizce olmak üzere elektronik kopya olarak sunulur. Sunulan belgelerde varsa çevirinin aslına uygunluğu Kuruluşun sorumluluğundadır. Kuruluş, olası bir uyumsuzluğun yol açabileceği sonuçlardan dolayı Kurumdan herhangi bir talepte bulunamaz.

Başvuru uygunluk kontrolü

MADDE 15- (1) Yetkilendirme başvuruları öncelikle belgelerin eksiksiz sunulmuş olması ve belgelerin istenilen biçim ve içeriğe uygunluğu açısından incelenir. Tespit edilen uygunsuzluklar giderilmek üzere en geç on beş işgünü içerisinde Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

(2) Başvuru uygunluk kontrolü Kurum tarafından yirmi işgünü içerisinde tamamlanır. Uygunsuzlukların Kuruluş tarafından giderilmesi için geçen süre bu süreye eklenir. Başvurunun uygunluk kontrolüne ilişkin sonuç Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

Gözden geçirme ve değerlendirme

MADDE 16- (1) Kurum, Kuruluşun yönetim sistemi kapsamındaki plan ve programlarına ilişkin belgelerin gözden geçirme ve değerlendirilmesi sonucunda bulgularını Kuruluşa iletir. Kuruluş bu bulgular çerçevesinde ilgili belgeleri günceller ve Kuruma sunar.

(2) Kurum sunulan belgeleri gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar ve varsa Kurum tarafından ilgili olduğu değerlendirilen denetim raporlarını da dikkate alarak güvenlik değerlendirme raporunu hazırlar.

(3) Yetkilendirme kararı Kurul tarafından güvenlik değerlendirme raporu dikkate alınarak verilir. Nihai karar, olumlu olması durumunda değerlendirme sonucunda belirlenen genel ve özel yetki koşullarını da içeren yetkilendirme belgesi veya olumsuz olması durumunda gerekçeleri ile birlikte Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Nükleer Tesislerde Süreçlerin Düzenleyici Kontrolü

Genel gerekler

MADDE 17- (1) Kuruluş, her bir süreçte tutulması gereken kayıt ve raporları ilgili yönetim planlarında belirler, kayıtları eksiksiz olarak tutar, raporları hazırlar ve diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla nükleer tesis ve saha düzenleyici kontrolden çıkarılana kadar korur. Bu belge ve kayıtlar Kurumun erişimine ve denetimine açık tutulur, talep edilmesi durumunda Kuruma sunulur.

(2) Kuruluş süreçte yer alan faaliyetleri, ilgili yetkilendirmede tanımlı koşullar çerçevesinde, yetkin, yetkili ve yeterli sayıda personel eliyle yürütür.

(3) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca Kuruluş tarafından faaliyetlere ilişkin olarak sunulan kalite planları Kurum tarafından incelenerek durma ve şahitlik noktaları belirlenir ve Kuruluşa yazılı olarak bildirilir.

(4) Herhangi bir süreçte, bu Yönetmelikte belirtilmeyen, güvenlik ve emniyet açısından önemli bir durumun ortaya çıkması halinde, Kurum sürecin devamına ilişkin hususları belirler ve Kuruluşa yazılı olarak bildirir.

(5) Kuruluş, nükleer tesisi oluşturan yapı, sistem ve bileşenlerin tasarımında, imalat ve inşaat yöntem ve tekniklerinde veya onaylamış olduğu belgelerde yapılacak değişiklikleri onaylar. Onay süreçleri Kuruluş tarafından ilgili yönetim sistemi kapsamında değişikliğin güvenlik ve emniyete etkileri kapsamında dereceli yaklaşımla tanımlanır.

Tedarik süreci

MADDE 18- (1) Tedarik süreci Kuruluşun güvenlik veya emniyeti ilgilendiren mal ve hizmetleri tedarik ve kontrol etmesine ilişkin faaliyetleri içerir.

(2) Tedarik sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

a) Öncelikle tasarım tedarikçisi, inşaat yüklenicisi gibi ana yüklenicilerin sağlayacağı mal ve hizmetler, saha araştırmaları ve ekipman imalatı olmak üzere güvenlik ve emniyete ilişkin her türlü mal ve hizmet tedariki sürecini başlatabilir.

b) Tedarik yönetim planı ve tedarik takvimindeki her türlü değişikliği Kurumun bilgisine sunar.

c) Nükleer tesisin ekipman tedarikini konfigürasyon yönetim sistemi çerçevesinde yürütür.

İmalat süreci

MADDE 19- (1) Ekipman imalat süreci yarı mamuller de dâhil olmak üzere nükleer tesise özel olarak imal edilecek ekipmanın imalatı için sözleşme imzalanmasından, ekipmanın sahaya getirilmesi, sahada montajı ve işletmeye alma testleri gibi ekipmanın kabulünün tamamlanmasına kadar tüm faaliyetleri içerir.

(2) Kuruluş tesise özel olarak imal edilecek ekipmanın bir listesini ve imalat yönetim planını ilk ekipman imalatı başlamadan en az altı ay önce Kuruma sunar. Ekipman imalatının tesise özel olmadığı durumlarda tedarik sürecine ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Kurum, Kuruluş tarafından sunulan listeyi dikkate alarak, Kurumun imalat onayına tabi ekipman listesini belirler ve Kuruluşa yazılı olarak bildirir. İmalat onayına tabi ekipman listesi, nükleer tesiste yer alan ve radyoaktif maddelerin yayılmasına karşı derinliğine savunma engellerini oluşturan ve varsa bu madde ve engellerin söğütülmesini sağlayan veya zincirleme tepkimeyi durduran sistem ve bileşenler arasından seçilir. İmalatına henüz başlanmamış ekipman tesisin yetkilendirme süreçlerinde yapılan değerlendirmeler çerçevesinde bu listeye dahil edilebilir veya listeden çıkartılabilir.

(4) Kuruluş, ekipman imalatının gözetimine ilişkin olarak, ekipman tasarımcıları ve imalatçılarından bağımsız ve uygun niteliklere sahip NDF'lerden hizmet alır. Ekipman imalatı NDF'lerin gözetiminde onaylı kalite planları ve uygulama projeleri çerçevesinde yürütülür. Onaylı kalite planları ve uygulama projeleri imalat alanında hazır bulundurulur.

(5) Kuruluş güvenlik açısından önemli her bir ekipmanın imalatını A sınıfı, diğer ekipmanın imalatını B sınıfı NDF'lerin gözetiminde yürütür. NDF'lerin gözetimi tasarım uygunluk değerlendirmesini, denetimleri ve kabul süreçlerini içerir.

(6) İmalat onayına tabi ekipman listesinde yer alan ekipmanın tasarımı ile imalat yöntem ve tekniklerinde yapılacak olan değişiklikler Kurumun onayına, güvenlik açısından önemli diğer ekipmandaki değişiklikler Kuruma bildirim tabidir. Kuruluş tüm değişiklikler için NDF'nin uygun görüşünü alır.

(7) Kurum tarafından ekipman imalatına onay verilmesi, bu ekipmanın tasarımının onaylandığı anlamına gelmez. Kuruluşun bu ekipmana ilişkin sorumluluklarını azaltmaz veya ortadan kaldırmaz.

(8) Kurum tarafından belirlenen listede yer alan ekipmana ait yarı mamullerin imalatına, Kuruluşun gerekçeli talebi ve talebin Kurum tarafından uygun bulunması durumunda ekipmana ilişkin imalat onayı öncesinde başlanabilir.

(9) İmalat onayına tabi ekipman listesinde yer almayan ancak güvenlik açısından önemli ekipman için Kuruluş bu Yönetmelikte tanımlı usuller uyarınca Kuruma yazılı bildirim yapar. Bildirime tabi ekipmanın imalatı sırasında herhangi bir tasarım veya imalat yöntemi değişikliği yapılması gerektiği takdirde değişiklik NDF'nin olumlu görüşü durumunda uygulanır.

(10) İmalat onayına tabi ekipman Kurumdan yetki belgesi almış imalatçılar tarafından imal edilir.

(11) İmalat süreci kapsamında güvenlik açısından önemli ekipmanın tasarımının uygunluk değerlendirmesi NDF tarafından dereceli yaklaşım ile ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine

getirebilecek teknik özelliklere sahip olduğunun ve ilgili standartlara uygunluğunun belirlenmesi amacıyla yapılır.

(12) Her bir ekipmanın kabulü Kuruluş tarafından Kuruluşun tedarik yönetim sisteminde yer alan prosedürler uyarınca yapılır. Ekipman kabul komisyonunda NDF de yer alır. Kabul, Kuruluş yetkilisinin imzası ile tamamlanır.

(13) Aynı ekipmanın birden fazla imalatı durumunda, tasarımın ve imalatçının değişmemesi koşuluyla, Kuruluş tek bir imalat onayı başvurusunda bulunabilir veya imalat bildirimini yapabilir. Ancak, ekipman kabulü her ekipman için ayrı olarak yapılır.

(14) Bir ekipman için imalat onayı alan Kuruluş:

a) Ekipmanın imalatını başlatabilir. Kuruluş, Kurumun denetim noktalarına ilişkin bilgilerin imalat kalite planına işlenmesini sağlar.

b) İmalat sürecinde kullanılacak olan imalat kalite planlarını, kalite planında yer alan faaliyetler başlamadan en az yirmi işgünü önce Kuruma sunar.

c) Kurumun, kalite planında belirlemiş olduğu durma ve şahitlik noktalarındaki denetimleri gerçekleştirebilmesi için kalite planının ilgili olduğu faaliyet başlamadan en az on işgünü öncesinden Kuruma yazılı bildirim yapar.

ç) İmalat onayı alınan ekipmanın imalatı sırasında herhangi bir tasarım değişikliği veya onay koşullarında tanımlanan imalat yöntemlerinde değişiklik yapılması gerektiği takdirde Kurumdan değişiklik için onay alır.

Saha süreci

MADDE 20- (1) Saha süreci saha onayına ve saha hazırlama iznine yönelik saha araştırmaları ile yetkilendirme yapıldıktan sonra sahada yürütülecek olan hazırlık ve inşaa faaliyetlerini içerir.

(2) Saha süreci içerisindeki;

a) Saha araştırmalarına,

b) Sahadaki faaliyetlere yönelik yol, su, elektrik gibi altyapının geliştirilmesine,

c) Saha araştırmalarında ve/veya inşaa sürecinde kullanılacak olan geçici yapıların yapımına, ilişkin faaliyetler için Kuruluş Kuruma yazılı bildirim yapar. Bu faaliyetlerin gerektirdiği durumlar dışında sahada hafriyat çalışması yapılamaz.

(3) Kuruluş, nükleer tesisin kurulmasına engel olacak bir saha özelliği olmadığının tespiti ve sahanın tesis tasarımına etkisi olan parametrelerinin değerlerinin belirlenmesi için tesisin niteliği çerçevesinde gerekli tüm saha araştırmalarını, veri analiz ve değerlendirme çalışmalarını yapar.

(4) Saha araştırmaları, altyapı geliştirme çalışmaları, geçici yapıların yapımı ve saha hazırlama izni sonrası yetki alınan faaliyetler B sınıfı NDF'lerin gözetiminde onaylı kalite planları uyarınca yürütülür. İnşaa faaliyetleri, bunlara ek olarak uygulama projeleri çerçevesinde yürütülür.

(5) Kuruluş, saha araştırmalarında kullanılacak kalite planlarını ilgili araştırma başlamadan yirmi işgünü önce Kuruma sunar.

(6) Kurumun kalite planında belirlemiş olduğu durma ve şahitlik noktalarındaki denetimleri gerçekleştirebilmesi için Kuruluş ilgili faaliyet başlamadan en az on işgünü öncesinden Kuruma yazılı bildirim yapar.

(7) Saha onayı, saha araştırmaları sırasında ortaya çıkan saha özelliklerinden kaynaklı ve güvenliği etkileyebilecek hususların tasarım özellikleri, korunma önlemleri ve/veya idari prosedürler ile giderilebileceği gösterildiği takdirde verilir.

(8) Kurum tarafından verilen saha onayı on yıl süre ile geçerlidir. Bu süre içerisinde bir sonraki yetkilendirme için başvuru yapılmadığı takdirde saha onayı geçerliliğini yitirir.

(9) Saha hazırlama sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

a) Her türlü saha düzenlemelerinin yanı sıra güvenlik açısından önemli olmayan kalıcı yapıların inşaa, montaj, işletmeye alma ve kabul faaliyetleri gibi tesisin inşası öncesindeki sınırlı çalışmaları başlatabilir. Nükleer santrallerde üniteye özgü olmayan ortak kullanım amaçlı kalıcı yapılar bu kapsamdadır.

b) Sahada güvenlik açısından önemli yapıların temel kazılarını tamamlayabilir.

c) Yetki kapsamında sahada yürüteceği her bir faaliyetin başlatılmasından yirmi işgünü önce faaliyetin onaylı kalite planını ve inşaa faaliyetleri için ayrıca NDF'nin tasarım uygunluk değerlendirme raporunu Kuruma sunar.

İnşa süreci

MADDE 21- (1) Nükleer tesisin inşa süreci nükleer güvenlik açısından önemli yapıların inşası ile sistemlerin inşa alanındaki montaj ve kabul süreçlerini içerir.

(2) Kuruluş, sahadaki inşa, montaj ve kabul gibi tüm faaliyetlerin gözetimine ilişkin olarak, tasarımcılar ve inşaatçılardan bağımsız ve uygun niteliklere sahip NDF'lerden hizmet alır. Bu faaliyetler A sınıfı NDF'lerin gözetiminde onaylı kalite planları ve uygulama projeleri çerçevesinde yürütülür. NDF'lerin gözetimi tasarım uygunluk değerlendirmesini, denetimleri ve kabul süreçlerini içerir. Onaylı kalite planları ve uygulama projeleri inşa alanında bulundurulur.

(3) İnşa süreci kapsamında güvenlik açısından önemli yapıların tasarımının uygunluk değerlendirmesi NDF tarafından dereceli yaklaşım ile yapının güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olduğunun ve ilgili standartlara uygunluğunun belirlenmesi amacıyla yapılır.

(4) Güvenlik açısından önemli yapıların tasarımı ile imalat yöntem ve tekniklerinde yapılacak olan güvenlik ve emniyet ile ilgili değişiklikler Kurumun değişiklik iznine tabidir.

(5) Yapıların ve sistemlerin kabulü Kuruluş tarafından Kuruluşun inşaat yönetim planında yer alan prosedürler uyarınca yapılır. Kabul komisyonlarında ilgili NDF'ler de yer alır. Kabul, Kuruluş yetkilisinin imzası ile tamamlanır.

(6) Nükleer santrallerde birden fazla üniteye hizmet eden güvenlik açısından önemli radyoaktif atık ve kullanılmış yakıt binaları gibi yapılar ilk ünite kapsamında ele alınır.

(7) Nükleer santraller, diğer nükleer reaktörler ve yakıt üretim ve yeniden işleme tesisleri için Kuruluş, GAR'ı hazırlayanlardan veya tasarımcıdan bağımsız bir firmaya tasarımın güvenlik değerlendirmesini yaptırır.

(8) İnşa sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

a) Nükleer tesisin güvenlik açısından önemli yapılarının inşasını, sistemlerinin montajını ve ilgili testleri yapabilir.

b) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonunu YML'de yer alan mevzuat uyarınca belirlenen tasarım çerçevesi içerisinde yerine getirebileceğini analiz, değerlendirme veya test yoluyla gösterir.

c) Güvenlik açısından önemli sistemlerin güvenlik fonksiyonunu tanımlı tüm çalışma koşulları dikkate alınarak saptanan tasarım çerçevesi içerisinde yerine getirebileceğini analiz, değerlendirme veya test yoluyla gösterir.

ç) Güvenlik açısından önemli yapıların inşa faaliyetlerine ilişkin olarak NDF'lerin tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu ile inşa veya sistem montajı sürecinde kullanılacak kalite planını faaliyet başlamadan en az yirmi işgünü önce Kuruma sunar.

d) Kurumun kalite planında belirlemiş olduğu durma ve şahitlik noktalarındaki denetimleri gerçekleştirebilmesi için, ilgili faaliyet başlamadan en az on işgünü öncesinden Kuruma yazılı bildirim yapar.

İşletmeye alma süreci

MADDE 22- (1) Nükleer tesislerin işletmeye alma süreci yapı ve sistemlere ve tesise ilişkin soğuk ve sıcak testler ile bunlarla ilgili kabul faaliyetlerini içerir.

(2) Kuruluş bu kapsamda yetkilendirilmeden işletmeye alma yönetim planında yer alan güvenlik açısından önemli herhangi bir faaliyete başlayamaz. Güvenlik açısından önemli olmayan yapı ve sistemlerin işletmeye alınması Kuruluş tarafından işletmeye alma yönetim planında tanımlı prosedürler uyarınca yapılır.

(3) Kuruluş, işletmeye alma yönetim planında yer alan tüm faaliyetlerin gözetimine ilişkin olarak, tasarımcılar, imalatçılar ve inşaatçılardan bağımsız ve uygun niteliklere sahip NDF'lerden hizmet alır. Yetkilendirilen faaliyetler A sınıfı NDF'lerin gözetiminde onaylı kalite planları çerçevesinde yürütülür. Onaylı kalite planları test alanında bulundurulur. NDF'lerin gözetimi, denetimleri ve kabul süreçlerini içerir. Güvenlik açısından önemli olmayan sistem ve yapıların işletmeye alınması Kuruluş tarafından B sınıfı NDF'lerin gözetiminde yapılır.

(4) İşletmeye alma sürecindeki tüm kabuller Kuruluş tarafından Kuruluşun işletmeye alma yönetim planında yer alan prosedürler uyarınca yapılır. Kabul komisyonlarında ilgili NDF'ler de yer alır. Kabul, Kuruluş yetkilisinin imzası ile tamamlanır.

(5) İşletmeye alma sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

- a) Yapıların, sistemlerin ve tesisin soğuk ve sıcak koşullardaki testlerini yapabilir ve bunlarla ilgili kabulleri gerçekleştirebilir.
- b) İşletmeye alma süreçlerine tesisin ilgili işletme personelinin katılımını sağlar.
- c) Yapıların, sistemlerin ve tesisin işletmeye alma test ve kabul kayıtlarını on gün içerisinde Kuruma sunar.

İşletme süreci

MADDE 23- (1) Nükleer tesislerde işletme üretimin başlamasından tesisin işletmeden çıkarılması için yetki verilene kadar olan süreci içerir. Nükleer santrallerde ve diğer nükleer reaktörlerde işletme süreci ilk yakıtın yüklenmeye başlanması ile başlar.

(2) İşletme lisansı alan Kuruluş periyodik olarak, sonuçları Kurumun belirlediği biçim ve içerikte raporlanmak üzere tesisi oluşturan yapı, sistem ve bileşenlerin periyodik güvenlik değerlendirmesini yapar. Bu güvenlik değerlendirmesi, ayrıca, ulusal veya uluslararası güvenlik anlayışındaki değişiklikler nedeniyle Kurumun talebi üzerine de yapılır. Bu kapsamda:

- a) İşletme lisansının verildiği tarihten başlamak üzere, birbirini takip eden iki periyodik değerlendirmenin sonuçlarının Kuruma raporlanması arasındaki süre on yılı aşamaz.
- b) Nükleer santral işleten bir Kuruluş herhangi bir ünite için bu süreyi aşmaksızın birden fazla üniteye ilişkin değerlendirme sonuçlarını tek bir rapor ile sunabilir.
- c) Kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda güvenlik açısından iyileştirme gerektiğinin belirlenmesi durumunda Kuruluş Kurumun da uygun gördüğü tedbirleri bir takvim içerisinde alır.

(3) İşletme sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

a) Nükleer santrallerde ve diğer nükleer reaktörlerde işletmeye geçiş aşamalarını, bunlar dışındaki nükleer tesislerde üretimi başlatabilir. İşletmeye geçiş aşamaları sonucunda işletme sınır ve koşullarının Kurum tarafından uygun görülmesi ile tesis veya santral ünitesini işletmeye başlayabilir.

b) Tesisi veya üniteyi ilgili mevzuat ve lisans koşulları kapsamında, işletme sınır ve koşulları çerçevesinde işletmekle yetkili ve sorumludur.

c) Kendi iç denetim mekanizmalarını oluşturur ve işletme sürecini bu iç denetim mekanizması gözetiminde yürütür.

ç) Nükleer santrallerde periyodik yakıt değiştirme amacıyla bir üniteyi durdurmadan en az yirmi işgünü önce, yapılacak olan bakım-onarım çalışmalarını da içeren kalite planını Kuruma sunar. Kuruluş, yakıt değişimi tamamlandıktan sonra Kurumun uygun görüşünü alarak işletmeye devam edebilir.

d) Programda yer almayan bir bakım-onarım çalışmasının gerekmesi durumunda, durumu ivedilikle faaliyete ilişkin kalite planı ile birlikte Kuruma yazılı olarak bildirir. Kuruluş, bakım-onarım çalışması tamamlandıktan sonra Kurumun uygun görüşünü alarak işletmeye devam edebilir.

e) İşletmenin herhangi bir aşamasında işletme prosedürlerinde tanımlı olmayan bir durdurmanın planlanması durumunda Kuruma yazılı bildirim yapar. Kuruluş, Kurumun öngöreceği ilave önlemleri de almakla yükümlüdür.

f) Nükleer tesiste işletmenin durdurulmasını veya normal işletmeden her türlü sapma durumunu ivedilikle Kuruma yazılı olarak bildirir.

İşletmeden çıkarma süreci

MADDE 24- (1) Nükleer tesislerin veya bir santral ünitesinin işletmeden çıkarılma süreci düzenleyici kontrolden çıkarılması amacıyla radyoaktif maddelerin sahadan uzaklaştırılması, radyasyondan arındırma, söküm ve benzeri tüm faaliyetleri içerir.

(2) Kuruluş, tesisin işletme ömrü sonlanmadan önce, tesisin işletmeden çıkarılmasına ilişkin kararı alır, işletmeden çıkarma faaliyetlerine mümkün olan en kısa sürede başlanması ve tamamlanmasına yönelik planlamaları yapar ve Kuruma yetkilendirme başvurusunda bulunur. Kuruluş işletmeden çıkarma izni almadan izin kapsamındaki herhangi bir faaliyete başlayamaz.

(3) Kuruluş işletmeden çıkarma kararı verdiği nükleer tesisi veya santral ünitelerini kalıcı olarak durdurur ve radyasyondan korunma, güvenlik ve emniyeti sürdürecektir ve nükleer güvence sorumluluklarını yerine getirecek önlemleri alarak Kuruma uzun süreli durdurmaya yönelik olarak yazılı bildirim yapar.

(4) Tesisi işletmeden çıkarma kararı verildiğinde, Kuruluş işletmeden çıkarma sürecini hemen sökümlü stratejisi çerçevesinde planlar. Erken işletmeden çıkarma durumlarında Kuruluşun önerisi ve Kurumun uygun görüşü ile alternatif işletmeden çıkarma stratejileri uygulanabilir.

(5) Sahanın ıslah sonrasında çevreyle uyumlu hale getirilebileceğinin gösterilmesi ve Hesaplar Yönetim Kurulundan işletmeden çıkarma maliyeti için yeterli meblağ ve teminatın bulunduğu teyit edilmesi işletmeden çıkarma izni verilmesi için ön koşuldur.

(6) İşletmeden çıkarma izni kapsamındaki faaliyetler onaylı kalite planları uyarınca, Kuruluşun iç denetim mekanizmaları gözetiminde yürütülür.

(7) Kuruluş tarafından yapılan periyodik güvenlik değerlendirmesi sonuçlarının Kurum tarafından uygun görülmemesi veya olağandışı bir olay sonrasında yeniden işletmeye geçişin reddedilmesi durumlarında tesisin işletmeden çıkarılmasına ilişkin karar Kurum tarafından verilebilir.

(8) Nükleer santrallerde işletmeden çıkarma ünite özelinde de yapılabilir. Bu durumda işletmeden çıkarma faaliyetlerinin işletmeye devam eden ünitelere etkisi ayrıca incelenir ve santralin bütününe ilişkin işletmeden çıkarma faaliyetleri son ünite için yapılan başvuru kapsamında ele alınır.

(9) İşletmeden çıkarmaya ilişkin olarak Kuruma sunulan bilgiler periyodik güvenlik değerlendirmeleri kapsamında güncellenir.

(10) İşletmeden çıkarma sürecine ilişkin olarak yetkilendirilen Kuruluş:

a) Nükleer tesisin veya santral ünitesinin işletmeden çıkarma yönetim planında yer alan tüm faaliyetleri gerçekleştirebilir.

b) İşletmeden çıkarma faaliyetleri tamamlanıncaya kadar nükleer tesiste veya santral ünitesinde güvenlik ve emniyetin sürdürülmesini sağlar, nükleer güvenceye ilişkin sorumluluklarını yerine getirir.

c) İşletmeden çıkarma faaliyetleri tamamlanıncaya kadar çevresel radyolojik izleme yapar.

ç) Sahanın ıslahı da dâhil olmak üzere işletmeden çıkarma faaliyetleri sona erdiğinde sahanın ve/veya santral ünitesinin düzenleyici kontrolden çıkarılmasına ilişkin gereken çalışmaları yapar. Bu çalışmalar başlamadan önce Kuruma yazılı bildirimde bulunur.

d) İşletmeden çıkarma yönetim planı ile diğer plan ve programlarda değişiklik gerektiği durumlarda bu güncellemeleri yaparak Kuruma sunar.

ALTINCI BÖLÜM

Nükleer Santrallere İlişkin Yetkilendirmeler

Tedarik izni

MADDE 25- (1) Kuruluş nükleer santral kurulması ile ilgili olarak herhangi bir tedarik sürecini başlatmadan önce tedarik izni başvurusunda bulunur. Tedarik izni başvurusu ekinde;

a) Tedarik yönetim planı,

b) Genel tedarik takvimi,

Kuruma sunulur.

(2) Kurum, Kuruluşun tedarik yönetimi planını;

a) Tedarik sisteminin mevzuata uygunluğu,

b) Tedarike ilişkin organizasyon yapısı ve insan kaynakları,

c) Yüklenici ve alt yüklenicilerin belirlenmesinde kullanılacak seçim ölçütleri,

ç) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin kontrolüne ilişkin mekanizmaların ana unsurları, denetim mekanizmaları ve Kuruluşun buna ilişkin insan kaynakları planları,

d) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerden sahip olmasını istedikleri belgelendirmeler,

e) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin YML’de yer alan ilgili mevzuata uymalarını ve Kurum denetimlerine açık olmalarını sağlayacak idari önlemler,

f) Tedariki yapılacak olan yapı, sistem ve bileşenlere ilişkin ayrıntılı tasarım ve imalat uygulama bilgilerinin Kuruluşa sağlanmasına ilişkin düzenlemeler,

g) Tedarik sisteminde güvenlik ve emniyet hususlarının yeterince dikkate alınmış olması, açısından tedarik iznine yönelik olarak gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar.

İmalat onayları ve bildirimleri

MADDE 26- (1) İmalat onayı başvurusu Kurum tarafından belirlenen imalat onayına tabi ekipman listesinde yer alan ekipman için yapılır. Ekipmanı oluşturan alt bileşen veya yarı mamullerin

imalatına ilişkin bilgiler de ekipman bazında yapılan başvuruda yer alır. İmalat onayı başvurusu aşamasında imalata ilişkin henüz belirlenmemiş bilgiler için öngörülen sunulma tarihleri başvuru belgelerinde ayrıca belirtilir.

(2) İmalat onayı başvurusu ekinde;

a) NDF'nin yapacağı tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgeler,

b) NDF'nin tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu,

c) İmalat sürecinde test ve muayene yapacak kuruluşların akreditasyon belgelerinin kopyaları,

Kuruma sunulur. NDF'nin uygunluk değerlendirme raporunun başvuru sırasında sunulmadığı durumlarda, imalat onayı değerlendirmesi ancak bu rapor sunulduktan sonra tamamlanabilir.

(3) Tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgelerde ekipmanın tasarım bilgileri ve teknik özellikleri, ekipmana yüklenmiş olan güvenlik fonksiyonları ve ekipmanın bu fonksiyonları yerine getirebildiğini gösteren değerlendirme yer alır.

(4) Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeleri ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından değerlendirir. Değerlendirme sırasında NDF'nin raporunda yer alan değerlendirme de dikkate alınır.

(5) Sunulan akreditasyon belgelerinin faaliyete uygunluğu ve geçerliliği kontrol edilir.

(6) Kuruluş, imalat onayına tabi ekipman listesinde yer almayan ancak güvenlik açısından önemli ekipman için NDF'den alınan tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu ve rapora temel teşkil eden belgeler ile birlikte imalatın başlamasından iki ay önce imalat bildirimini yapar. Kuruluş bildirim yapmış olduğu ekipmanın imalatını sunmuş olduğu takvim uyarınca başlatabilir.

(7) Ekipman imalatına ilişkin değişiklik onay başvurusu veya bildirimini ile Kuruluş öngörülen değişikliğe ve değişikliğin güvenliğe ve emniyete etkilerine ilişkin bir rapor ve NDF'nin uygunluk değerlendirmesini Kuruma sunar. Kurum güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir. Onay için sunulan rapor ve belgeler değişikliklerin güvenlik veya emniyet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilir. Onay alınan değişikliğin gerektirdiği her türlü imalat, onaylı kalite planları çerçevesinde uygun sınıfta NDF'nin gözetiminde onaylı uygulama projeleri uyarınca yeterli ve yetkin personel tarafından yapılır.

Saha onayı

MADDE 27- (1) Saha onayı başvurusu tedarik izni almış Kuruluş tarafından yapılır. Saha onayı başvurusu ekinde Yer Raporu Kuruma sunulur.

(2) Sunulan Yer Raporu;

a) Nükleer santralde gerekli güvenlik ve emniyet önlemlerinin alınması,

b) Acil durum önlemlerinin uygulanması,

c) Salınabilecek radyoaktif maddelerin çevrede taşınımı,

açısından sahanın bir nükleer santral kurulmasını engelleyecek bir özelliğe sahip olmadığını belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

Saha hazırlama izni

MADDE 28- (1) Saha hazırlama izni başvurusu nükleer santralin kurulması ile ilgili faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

a) GAR'ın saha ve özellikleri ve nükleer santralin yerleşim planı ile yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı,

c) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,

ç) İnşaat sürecine yönelik emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR'ın saha ve özellikleri ile yerleşime ilişkin bölümleri saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörülmesi, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dikkate alınır. Ayrıca, sunulan bilgilerin Yer Raporu ile tutarlılığı kontrol edilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılan değerlendirmeye ek olarak;

a) GAR'ın yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri sınıflandırma kriterlerinin ve sınıflandırmaların uygunluğu,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,

c) İkinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde yer alan diğer plan ve programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu,

açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 29- (1) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) 1. ve 2. seviye Olasılıklı Güvenlik Değerlendirmesi Raporları,

c) İnşaat yönetim planı,

ç) MADDE 21- inci maddenin yedinci fıkrasında tanımlanan bağımsız değerlendirme raporu,

d) Personel eğitim ve kalifikasyon sistemine yönelik program,

e) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri ve güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Kurumun uygun görüşü ile bağımsız değerlendirme raporu ve Olasılıklı Güvenlik Değerlendirmesi raporlarının inşaat izni verilmeden önce sunulmasını öngören bir takvim belirlenebilir.

(3) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma temel kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliği, tutarlılığı ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analiz sonuçlarının değerlendirildiğini ve bu değerlendirmelere dayanarak tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(4) Olasılıklı Güvenlik Değerlendirmesi raporları;

a) Kapsam ve içerik açısından yeterliliğini,

b) Modellemede kullanılan varsayımların ve girdilerin yerindeliği, uygunluğu ve yeterliliğini,

c) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu ve yazılımların doğrulanmış olduğunu,

ç) Güvenliğin gösterilmesi için sonuçların yeterliliğini,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Olasılıklı Güvenlik Değerlendirmesi raporlarına ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

(5) İnşaat yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Sunulan programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletmeye alma izni

MADDE 30- (1) İşletmeye alma izni başvurusu ekinde;

a) İşletmeye alma yönetim planı,

b) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin bilgiler,

c) Güncel GAR,

ç) Acil duruma yönelik planlar,

d) Yangından korunma, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma ve benzeri hususlara ilişkin nükleer tesisin bütününe yönelik plan veya programlar,

e) Ekipmanlara yönelik bakım-onarım, eskime yönetimi, çevresel yeterlilik ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) İzne esas değerlendirme işletmeye alma yönetim planı ile işletme organizasyonu ve personeline ilişkin olarak sunulan bilgiler üzerinden yapılır. Ayrıca, Kurum veya NDF tarafından imalat veya inşaa süreçlerinde yapılmış olan denetimlerin sonuçları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

(3) Kuruluşun işletmeye alma yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu, işletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) GAR, inşaa ve imalat süreci kapsamındaki değişiklikleri içerdiğinin ve değişiklikler kapsamında ek güvenlik analizlerine gerek olmadığını belirlenmesi için gözden geçirilir ve değerlendirilir. GAR'ın değerlendirilmesinin tamamlanması izne koşul olmayıp değerlendirmeye işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

(5) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirmenin tamamlanması izne koşul olmayıp değerlendirmeye işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

(6) Başvuru ile sunulan diğer plan ve programlar yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirmenin tamamlanması izne koşul olmayıp değerlendirmeye işletmeye alma izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 31- (1) İşletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Nükleer santralin kurulduğu halini yansıtan GAR,

b) İşletme, kaza ve ciddi kaza yönetimi prosedürleri,

c) Yakıt ve kor yönetimi, işletme deneyimleri, güvenlik performansı, gözetim ve iç denetim, insan faktörleri gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,

ç) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum nükleer santralin özellikleri ve güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Sunulan plan, program ve prosedürler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) İşletme lisansı değerlendirmesinde işletmeye alma testlerinin sonuçları dikkate alınır.

Nükleer santrallerde işletmeye geçiş aşamaları

MADDE 32- (1) Kuruluş işletme lisansını aldıktan sonra işletmeye geçmeden önce;

a) Taze yakıtın ilk kez kora yüklenmesini ve ilgili testleri içeren yakıt yükleme,

b) İlk kez kritik olma ve ilgili testleri içeren ilk kritiklik,

c) İlk kez güce çıkma ve ilgili testleri içeren güce çıkma,

ç) Tam güce çıkma, güçte işletme ve ilgili testleri içeren deneme işletmeleri, aşamalarını tamamlar.

(2) Kuruluş her bir işletmeye geçiş aşaması için onaylı kalite planlarını aşama başlamadan en az yirmi işgünü önce Kuruma sunar.

(3) Aşamalar kalite planları uyarınca ve tasarımcılar, imalatçılar ve inşaatçılardan bağımsız A sınıfı NDF'lerin gözetiminde işletme personeli ile birlikte uygulanır.

(4) Her bir aşamanın tamamlanması Kurum açısından durma noktasıdır. İlgili bütün testlerin olumlu sonuçlanması ve Kurumun uygun görüşü sonrasında bir sonraki aşamaya geçilebilir.

(5) İşletmeye geçişin aşamaları tamamlandıktan sonra Kuruluş bu aşamalarındaki testlerin sonuçları çerçevesinde kesinleştirilen işletme sınır ve koşullarını Kurumun görüşüne sunar. İşletme sınır ve

koşullarının Kurum tarafından uygun görülmesinden sonra işletme lisansı yetki koşulları, işletme sınır ve koşulları da eklenerek güncellenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Nükleer Reaktörlere İlişkin Yetkilendirmeler

Diğer nükleer reaktör tesisleri

MADDE 33- (1) Nükleer santraller dışında test, deney, eğitim, araştırma gibi amaçlara yönelik olarak kurulmuş bulunan nükleer reaktörler aşağıdaki yetkilendirmelere tabidir.

Tedarik izni

MADDE 34- (1) Kuruluş herhangi bir tedarik sürecini başlatmadan önce tedarik izni başvurusunda bulunur. Tedarik izni başvurusu ekinde;

- a) Tedarik yönetim planı,
 - b) Genel tedarik takvimi,
- Kuruma sunulur.

(2) Kurum, Kuruluşun tedarik yönetimi planını;

- a) Tedarik sisteminin mevzuata uygunluğu,
- b) Tedarike ilişkin organizasyon yapısı ve insan kaynakları,
- c) Yüklenici ve alt yüklenicilerin belirlenmesinde kullanılacak seçim ölçütleri,
- ç) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin kontrolüne ilişkin mekanizmaların ana unsurları, denetim mekanizmaları ve Kuruluşun buna ilişkin insan kaynakları planları,
- d) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerden sahip olmasını istedikleri belgelendirmeler,

e) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin YML’de yer alan ilgili mevzuata uymalarını ve Kurum denetimlerine açık olmalarını sağlayacak her türlü idari önlemler,

f) Tedariki yapılacak olan yapı, sistem ve bileşenlere ilişkin ayrıntılı tasarım ve imalat uygulama bilgilerinin Kuruluşa sağlanmasına ilişkin düzenlemeler,

- g) Tedarik sisteminde güvenlik ve emniyet hususlarının yeterince dikkate alınmış olması, açısından tedarik iznine yönelik olarak gözden geçirme ve değerlendirmeye tabi tutar.

İmalat onayları ve bildirimleri

MADDE 35- (1) İmalat onayı başvurusu Kurum tarafından belirlenen imalat onayına tabi ekipman listesinde yer alan ekipman için yapılır. Ekipmanı oluşturan alt bileşen veya yarı mamullerin imalatına ilişkin bilgiler de ekipman bazında yapılan başvuruda yer alır. İmalat onayı başvurusu aşamasında henüz belirlenmemiş imalata ilişkin bilgiler için öngörülen sunulma tarihleri başvuru belgelerinde ayrıca belirtilir.

(2) İmalat onayı başvurusu ekinde;

- a) NDF’nin yapacağı tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgeler,
- b) NDF’nin tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu,
- c) İmalat sürecinde test ve muayene yapacak kuruluşların akreditasyon belgelerinin kopyaları,

Kuruma sunulur. NDF’nin uygunluk değerlendirme raporunun başvuru sırasında sunulamadığı durumlarda, imalat onayı değerlendirmesi ancak bu rapor sunulduktan sonra tamamlanabilir.

(3) Tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgelerde ekipmanın tasarım bilgileri ve teknik özellikleri, ekipmana yüklenmiş olan güvenlik fonksiyonları ve ekipmanın bu fonksiyonları yerine getirebildiğini gösteren değerlendirme yer alır.

(4) Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeleri ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından değerlendirir. Değerlendirme sırasında NDF’nin raporunda yer alan değerlendirme de dikkate alınır.

(5) Sunulan akreditasyon belgeleri faaliyete uygunluğu ve geçerliliği açısından kontrol edilir.

(6) Kuruluş, imalat onayına tabi ekipman listesinde yer almayan ancak güvenlik açısından önemli olan ekipman için NDF’den alınan tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu ve rapora temel teşkil eden belgeler ile birlikte imalatın başlamasından iki ay önce imalat bildirimini yapar. Kuruluş bildirim yapmış olduğu ekipmanın imalatını sunmuş olduğu takvim uyarınca başlatabilir.

(7) Ekipman imalatına ilişkin değişiklik onay başvurusu veya bildirimini ile Kuruluş öngörülen değişikliğe ve değişikliğin güvenliğe ve emniyete etkilerine ilişkin bir rapor ve NDF’nin uygunluk

değerlendirmesini Kuruma sunar. Kurum güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir. Onay için sunulan rapor ve belgeler değişikliklerin güvenlik veya emniyet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilir. Onay alınan değişikliğin gerektirdiği her türlü imalat, onaylı kalite planları çerçevesinde uygun sınıfta NDF'nin gözetiminde onaylı uygulama projeleri uyarınca yeterli ve yetkin personel tarafından yapılır.

Saha hazırlama izni

MADDE 36- (1) Saha hazırlama izni başvurusu tesisin kurulması ile ilgili faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde saha hazırlama izni saha onayını da kapsar.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

a) GAR'ın saha ve özellikleri ve nükleer tesisin yerleşim planı ile yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı,

c) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,

ç) İnşaat sürecine yönelik emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR'ın saha ve özellikleri ile yerleşime ilişkin bölümleri sahanın tesisin kurulmasını engelleyecek bir özelliği olmadığını ve saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörülleri, acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dikkate alınır.

(4) Üçüncü fıkra da yapılan değerlendirmeye ek olarak;

a) GAR'ın yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri sınıflandırma kriterlerinin ve sınıflandırmaların uygunluğu,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,

c) İkinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde yer alan diğer plan ve programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu, açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 37- (1) İnşaat izni başvurusu tesisin inşasıyla ilgili faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. İnşaat izni işletmeye alma sürecini de kapsar.

(2) İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) İnşaat yönetim planı,

c) MADDE 21- inci maddenin yedinci fıkrasında tanımlanan bağımsız değerlendirme raporu,

ç) Personel eğitim ve kalifikasyon sistemine yönelik program,

d) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

e) Yangından korunma, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

f) Bakım-onarım, eskime yönetimi, çevresel yeterlilik ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma temel kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliği, tutarlılığı ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, analizlerde kullanılan yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analizlerin sonuçlarının değerlendirilerek tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(3) İnşaat yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Sunulan plan veya programlar, yeterliliği ve mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 38- (1) İşletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Nükleer tesisin kurulduğu halini yansıtan GAR,

b) Yakıt yükleme ve test süreçlerini içeren işletmeye geçiş kalite planı,

c) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin bilgiler,

ç) Acil duruma yönelik planlar,

d) İşletme ve kaza prosedürleri,

e) Yakıt ve kor yönetimi, işletme deneyimleri, güvenlik performansı, gözetim ve iç denetim gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,

f) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Yakıt yükleme ve testlere ilişkin kalite planı ile işletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler yeterliliği ve mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Sunulan diğer plan, program ve prosedürler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Kurum ve/veya NDF tarafından imalat veya inşa süreçlerinde yapılmış olan denetimlerin bulguları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

(7) Kuruluş işletme lisansını aldıktan sonra;

a) Taze yakıtın ilk kez kora yüklemesini ve ilgili testleri içeren yakıt yüklemeyi,

b) İlk kez kritik olma ve ilgili testleri içeren ilk kritikliği,

c) İlk kez güce çıkma, güce işletme ve ilgili testleri içeren güce çıkmayı, içeren işletmeye geçiş aşamasını tamamlar.

(8) İşletmeye geçiş aşaması ilgili kalite planı uyarınca A sınıfı NDF'lerin gözetiminde işletme personeli ile birlikte uygulanır. Aşamanın tamamlanması Kurum açısından durma noktasıdır. Aşama tamamlandıktan sonra Kuruluş yapılan testlerin sonuçları çerçevesinde kesinleştirilen işletme sınır ve koşullarını Kurumun görüşüne sunar. İşletme sınır ve koşullarının Kurum tarafından uygun görülmesinden sonra işletme lisansı yetki koşulları, işletme sınır ve koşulları da eklenerek güncellenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Nükleer Yakıt Üretim ve Yeniden İşleme Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler

Nükleer yakıt üretim ve yeniden işleme tesisleri

MADDE 39- (1) Nükleer hammaddelerin işlenerek yakıt formuna getirildiği veya kullanılmış yakıtların yeniden işlendiği tesisler aşağıdaki yetkilendirmelere tabidir.

Tedarik izni

MADDE 40- (1) Kuruluş, bu tür bir tesis kurulması ile ilgili olarak herhangi bir tedarik sürecini başlatmadan önce tedarik izni başvurusunda bulunur. Tedarik izni başvurusu ekinde;

- a) Tedarik yönetim planı,
 - b) Genel tedarik takvimi,
- Kuruma sunulur.

(2) Kurum, Kuruluşun tedarik yönetimi planını;

- a) Tedarik sisteminin mevzuata uygunluğu,
- b) Tedarike ilişkin organizasyon yapısı ve insan kaynakları,
- c) Yüklenici ve alt yüklenicilerin belirlenmesinde kullanılacak seçim ölçütleri,
- ç) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin kontrolüne ilişkin mekanizmaların ana unsurları, denetim mekanizmaları ve Kuruluşun buna ilişkin insan kaynakları planları,
- d) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerden sahip olmasını istedikleri belgelendirmeler,
- e) Tedarik zinciri içerisinde yer alacak yüklenicilerin YML’de yer alan ilgili mevzuata uymalarını ve Kurum denetimlerine açık olmalarını sağlayacak her türlü idari önlemler,
- f) Tedariki yapılacak olan yapı, sistem ve bileşenlere ilişkin ayrıntılı tasarım ve uygulama bilgilerinin Kuruluşa sağlanmasına ilişkin düzenlemeler,
- g) Tedarik sisteminde güvenlik ve emniyet hususlarının yeterince dikkate alınmış olması, açısından tedarik iznine yönelik olarak gözden geçirme ve değerlendirilmeye tabi tutar.

İmalat onayları ve bildirimleri

MADDE 41- (1) İmalat onayı başvurusu Kurum tarafından belirlenen imalat onayına tabi ekipman listesinde yer alan ekipman için yapılır. Ekipmanı oluşturan alt bileşen veya yarı mamullerin imalatına ilişkin bilgiler de ekipman bazında yapılan başvuruda yer alır. İmalat onay başvurusu aşamasında henüz belirlenmemiş imalata ilişkin bilgiler için öngörülen sunulma tarihleri başvuru belgelerinde ayrıca belirtilir.

(2) İmalat onayı başvurusu ekinde;

- a) NDF’nin yapacağı tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgeler,
- b) NDF’nin tasarım uygunluk değerlendirmesi raporu,
- c) İmalat sürecinde test ve muayene yapacak kuruluşların akreditasyon belgelerinin kopyaları,

Kuruma sunulur. NDF’nin uygunluk değerlendirme raporunun başvuru sırasında sunulmadığı durumlarda, imalat onayı değerlendirmesi ancak bu rapor sunulduktan sonra tamamlanabilir.

(3) Tasarım uygunluk değerlendirmesine temel teşkil eden belgeler ekipmanın tasarım bilgileri ve teknik özellikleri, ekipmana yüklenmiş olan güvenlik fonksiyonları ve ekipmanın bu fonksiyonları yerine getirebildiğini gösteren değerlendirme yer alır.

(4) Kurum, tasarıma ilişkin olarak sunulan belgeler ekipmanın güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilecek teknik özelliklere sahip olması açısından değerlendirir. Değerlendirme sırasında NDF’nin raporunda yer alan değerlendirme de dikkate alınır.

(5) Sunulan akreditasyon belgeleri faaliyete uygunluğu ve geçerliliği açısından kontrol edilir.

(6) Kuruluş, imalat onayına tabi ekipman listesinde yer almayan ancak güvenlik açısından önemli olan ekipman için NDF’den alınan tasarım uygunluk değerlendirme raporu ve rapora temel teşkil eden belgeler ile birlikte imalatın başlamasından iki ay önce imalat bildirimini yapar. Kuruluş bildirim yapmış olduğu ekipmanın imalatını sunmuş olduğu takvim uyarınca başlatabilir.

(7) Ekipman imalatına ilişkin değişiklik onay başvurusu veya bildirimini ile Kuruluş öngörülen değişikliğe ve değişikliğin güvenliğe ve emniyete etkilerine ilişkin bir rapor ve NDF’nin uygunluk değerlendirmesini Kuruma sunar. Kurum güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir. Onay için sunulan rapor ve belgeler değişikliklerin güvenlik veya emniyet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilir. Onay alınan değişikliğin gerektirdiği her türlü imalat, onaylı kalite planları çerçevesinde uygun sınıfta NDF’nin gözetiminde onaylı uygulama projeleri uyarınca yeterli ve yetkin personel tarafından yapılır.

Saha hazırlama izni

MADDE 42- (1) Saha hazırlama izni başvurusu tesisin kurulması ile ilgili faaliyetlere başlanmasından önce Kuruluş tarafından yapılır. Bu tür tesislerde saha hazırlama izni saha onayını da kapsar.

(2) Saha hazırlama izni başvurusu ekinde;

a) GAR'ın saha ve özellikleri ve nükleer tesisin yerleşim planı ile yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı,

c) Saha parametrelerinin izlenmesine yönelik program,

ç) İnşaat sürecine yönelik emniyet önlemlerini içeren inşaat emniyet planı,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(3) GAR'ın saha ve özellikleri ile yerleşime ilişkin bölümleri sahanın tesisin kurulmasını engelleyecek bir özelliği olmadığını ve saha parametrelerinin listesinin, belirlenme yöntemlerinin ve değerlerinin yeterli ve uygun olduğunu belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirmede sahanın coğrafya ve topoğrafyası, saha çevresindeki nüfus ve gelişim öngörülleri, radyoaktif maddelerin çevrede taşınımı, acil durum önlemlerinin uygulanabilirliği, sahaya özel insan kaynaklı dış olaylar, sahayı etkileyebilecek doğal dış olaylar gibi hususların yanı sıra dış olayların birlikte gerçekleşmesi ve aynı sahada birden fazla tesis bulunması gibi hususlar da dikkate alınır.

(4) Üçüncü fıkarda yapılan değerlendirmeye ek olarak;

a) GAR'ın yapı, sistem ve bileşenlerin sınıflandırmalarını içeren bölümleri sınıflandırma kriterlerinin ve sınıflandırmaların uygunluğu,

b) Saha hazırlama sürecine ilişkin yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu,

c) İkinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde yer alan diğer plan ve programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu,

açısından incelenir ve değerlendirilir.

İnşaat izni

MADDE 43- (1) İnşaat izni başvurusu tesiste yer alan güvenlik açısından önemli yapıların inşasına başlanmadan önce yapılır. Bu tür tesislerde inşaat izni işletmeye alma sürecini de kapsar. İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) GAR,

b) İnşaat yönetim planı,

c) MADDE 21- inci maddenin yedinci fıkrasında tanımlanan bağımsız değerlendirme raporu,

ç) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin bilgiler,

d) Çevresel radyasyonun izlenmesine yönelik program,

e) Yangından korunma, nükleer emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma, personel eğitim ve kalifikasyonu ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Nükleer güvenlik açısından önemli yapıların güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Sistemlerin güvenlik fonksiyonlarını yerine getirebilirliğini,

c) Tasarıma temel kazalar ile tasarımı genişleten koşullar için başlatıcı olaylar listesinin yeterliliği, tutarlılığı ve senaryoların uygunluğunu,

ç) Analizlerde kullanılan yöntem ve araçların uygunluğunu, yazılımların doğrulanmış olduğunu,

d) Analizlerde kullanılan varsayımların ve girdilerin senaryolara uygunluğunu ve güvenlik sınırlarını zorlayan veya aşan değerlerin elde edilmesindeki yeterliliğini,

e) Analizlerin sonuçlarının değerlendirilerek tasarımın güvenlik açısından yeterliliğinin gösterilmiş olduğunu,

f) Tasarımı genişleten koşulların tasarımda dikkate alınmış olduğunu,

belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir. Değerlendirme sırasında bağımsız değerlendirme raporunda yer alan bulgular da dikkate alınır.

(3) İnşaat yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler yeterlilik ve ilgili mevzuata uygunluk açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Sunulan plan veya programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Plan veya programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 44- (1) İşletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Nükleer tesisin kurulduğu halini yansıtan GAR,

b) Acil duruma yönelik planlar,

c) İşletme, kaza ve ciddi kaza yönetimi prosedürleri,

ç) İşletme deneyimleri, güvenlik performansı, gözetim ve iç denetim gibi hususlara ilişkin işletme sürecine yönelik izleme ve kontrol plan veya programları,

d) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Sunulan diğer plan, program ve prosedürler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İşletme lisansı değerlendirmesinde işletmeye alma testlerinin sonuçları dikkate alınır.

(6) Kurum ve/veya NDF tarafından imalat veya inşa süreçlerinde yapılmış olan denetimlerin bulguları değerlendirmeler sırasında dikkate alınır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Nükleer Hammadde İşleme Tesislerine İlişkin Yetkilendirmeler

Nükleer hammadde işleme tesisleri

MADDE 45- (1) Nükleer hammaddelerin işlendiği veya bu hammaddelere ilişkin test ve deneylerin yapıldığı araştırma ve benzeri tesisler aşağıdaki yetkilendirmelere tabidir.

İnşaat izni

MADDE 46- (1) Kuruluş, bu tür bir tesis kurulması ile ilgili olarak herhangi bir tedarik sürecini başlatmadan önce tedarik izni başvurusunda bulunur. Bu tür tesislerde inşaat izni saha onayı ile tedarik, saha hazırlama, imalat ve işletmeye alma süreçlerini de kapsar. İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) Tedarik planı,

b) Tesis kurulum programı,

c) Tesis oluşturacak sistemlerin tanıtılması ve olası kaza analizlerini içeren GAR,

ç) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin bilgiler,

d) Tesisin yangından korunma, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma, çevresel radyolojik izleme, personel eğitim ve kalifikasyonu ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Tedarik planı ve tesis kurulum programı, tedarik sisteminin ve kurulumla ilişkin faaliyetlerin yeterliliği ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(3) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Sistemlerin güvenlik açısından fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Tüm olası kaza senaryolarının incelendiği ve sonuçlarının değerlendirildiğini, belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(4) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler yeterlilik ve ilgili mevzuata uygunluk açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Sunulan plan veya programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Plan veya programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

İşletme lisansı

MADDE 47- (1) İşletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu halini yansıtan GAR,

b) Acil duruma yönelik planlar,

c) İşletme ve kaza yönetimi prosedürleri,

ç) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR değişiklikler ve güncellik açısından incelenir.

(3) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Sunulan diğer plan, program ve prosedürler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İşletme lisansı değerlendirmesinde kurulum aşamasında uygulanan denetim ve testlerin sonuçları dikkate alınır.

ONUNCU BÖLÜM

Madenlere İlişkin Yetkilendirmeler

Madenler

MADDE 48- (1) Nükleer hammaddelerin ana veya yan ürün olarak çıkarıldığı ve depolandığı tesisler aşağıdaki yetkilendirmelere tabidir.

İnşaat izni

MADDE 49- (1) Nükleer hammaddelerin ana ürün olduğu tesislerde inşaat izni saha onayı ile tedarik, saha hazırlama, imalat ve işletmeye alma süreçlerini de kapsar. İnşaat izni başvurusu ekinde;

a) Tedarik planı,

b) Tesis kurulum programı,

c) Tesisi oluşturacak sistemlerin tanıtılması ve olası kaza analizlerini içeren GAR,

ç) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin bilgiler,

d) Yangından korunma, emniyet, nükleer madde sayım ve kontrol, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma, çevresel radyolojik izleme, personel eğitim ve kalifikasyonu ve benzeri hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Tedarik planı ve tesis kurulum programı, tedarik sisteminin ve kuruluma ilişkin faaliyetlerin yeterliliği ve amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(3) Başvuru ile sunulan GAR;

a) Sistemlerin güvenlik açısından fonksiyonlarını yerine getirebilir teknik özelliklere sahip olduğunu,

b) Tüm olası kaza senaryolarının incelendiği ve sonuçlarının değerlendirildiğini, belirlemek amacıyla gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(4) İşletme organizasyonu ve personeline ilişkin sunulan bilgiler yeterlilik ve ilgili mevzuata uygunluk açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Sunulan plan veya programlar, yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir. Plan veya programlara ilişkin değerlendirme süreçlerine inşaat izni sonrasında da devam edilebilir.

(6) Nükleer hammaddelerin yan ürün olarak çıkarıldığı ve depolandığı tesisler inşaat iznine tabi değildir. Bu tür tesisler için Kuruluş, Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin olumlu kararlarla sonlanması

ve ulusal mevzuatın gerektirdiği diğer izinlerin alınması sonrasında Kuruma yazılı bildirim yaparak tesisin kurulumunu başlatabilir. Kuruluş, tesisin işletmeye geçebilmesi için işletme lisansı başvurusunda bulunur.

İşletme lisansı

MADDE 50- (1) İşletme lisansı başvurusu ekinde;

a) Tesisin kurulduğu halini yansıtan GAR,

b) Acil duruma yönelik planlar,

c) İşletme prosedürleri,

ç) Yetkilendirme için daha önce sunulmuş olup güncellenen plan, program, prosedür veya raporlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(2) Başvuru ile sunulan GAR güncellik açısından incelenir.

(3) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(4) Sunulan diğer plan, program ve prosedürler yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) İşletme lisansı değerlendirmesinde kurulum aşamasında uygulanan denetim ve testlerin sonuçları dikkate alınır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Tüm Nükleer Tesislerin Tabi Olduğu Yetkilendirmeler

Yeniden işletmeye geçiş izni

MADDE 51- (1) Kuruluş;

a) Nükleer tesis veya bir santral ünitesi için uzun süre durdurma kararı alması,

b) Nükleer tesisin veya bir santral ünitesinin, işletme sınır ve koşullarında yer alan bir güvenlik sınırının aşılması sonucunda otomatik durdurma sisteminin devreye girmesi ile plansız olarak durması, halinde Kuruma yazılı bildirim yapar. Kurum, işletme lisansı koşullarında, tesisin özellikleri çerçevesinde bildirim ve yeniden işletmeye geçiş iznine bağlı ilave durumlar tanımlayabilir. Nükleer tesisin veya santral ünitesinin yeniden işletmeye geçirilmesi Kurumun iznine tabidir.

(2) Nükleer tesisin veya bir santral ünitesinin uzun süre için durdurulmasının gerektiği durumda Kuruluş durdurmanın gerekçesini ve alınacak özel önlemleri de içeren rapor ile Kuruma yazılı bildirimde bulunur. Kurum raporun incelenmesi sonrasında ek güvenlik veya emniyet önlemlerinin alınmasını talep edebilir.

(3) Nükleer tesisin veya bir santral ünitesinin otomatik durdurma sistemlerinin devreye girmesi sonucunda durması halinde Kuruluş olayın seyrini, nedenlerini, alınan önlemleri Kuruma ivedilikle bildirir. Daha sonra bu bilgilere ek olarak olayın kök nedenlerini, öngörülen düzeltici ve önleyici faaliyetleri ve bu faaliyetlerin takvimini içeren bir raporu mümkün olan en kısa sürede Kuruma sunar. Düzeltici ve önleyici faaliyetler Kurumun uygun görüşü ile gerçekleştirilir.

(4) Yeniden işletmeye geçiş izni başvurusu Kuruma işletmeye geçiş raporu sunularak yapılır. İşletmeye geçiş raporu;

a) Uzun süreli durdurma halinde Kuruluşun yeniden işletmeye hazır olduğuna ilişkin olarak nükleer tesisin veya santral ünitesinin ve işletme organizasyonunun güncel durumunu gösteren ve işletmeye geçilmesinde güvenlik, emniyet ve radyasyondan korunma açısından sakınca olmadığını ortaya koyan bilgileri,

b) Plansız durma halinde otomatik sistemin devreye girmesine ilişkin olayın seyrini, gerçekleştirilen düzeltici ve önleyici faaliyetleri ve nükleer tesisin veya santral ünitesinin son haliyle yeniden güvenli bir şekilde işletilebileceğine ilişkin değerlendirmeyi,

içerir. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(5) Başvuru ile sunulan rapor ve belgeler Kurum tarafından nükleer tesisin veya santral ünitesinin güvenli bir şekilde yeniden işletilebileceğinin belirlenmesi açısından değerlendirilir.

(6) Kuruluş, bu izin ile nükleer tesisi veya santral ünitesini işletme lisansı yetki koşulları çerçevesinde işletmeye yeniden başlayabilir.

Değişiklik izni

MADDE 52- (1) Nükleer tesislerde güvenlik veya emniyeti ilgilendiren değişiklikler Kurumun değişiklik iznine tabidir. Kuruluş, tesisi oluşturan yapılarda yapılacak değişiklikler için uygun sınıfta NDF'lerden uygunluk değerlendirmesi alır.

(2) NDF değişikliğin güvenlik ve emniyeti ilgilendirdiğini değerlendiriyorsa Kuruma izin başvurusu yapılır. Aksi halde Kuruluş onaylamış olduğu değişikliği Kuruma yazılı bildirim yaparak gerçekleştirebilir.

(3) Değişiklik izni başvurusu ekinde;

- a) Öngörülen değişikliğe ve değişikliğin güvenliğe ve emniyete etkilerine ilişkin bir rapor,
- b) NDF'nin uygunluk değerlendirmesi,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(4) Sunulan dokümanlar öngörülen değişikliklerin güvenlik ve emniyet üzerindeki etkileri açısından değerlendirilir.

(5) Kuruluş aldığı izin ile izne konu değişiklikleri yapabilir. İzin alınan değişikliğin gerektirdiği her türlü imalat, onaylı kalite planları çerçevesinde uygun sınıfta NDF'nin gözetiminde, onaylı uygulama projeleri uyarınca yeterli ve yetkin personel tarafından yapılır.

İşletmeden çıkarma izni

MADDE 53- (1) Tüm nükleer tesisler işletmeden çıkarma iznine tabidir. İşletmeden çıkarma süreci tesisin türüne göre dereceli yaklaşım ile planlanır ve yürütülür.

(2) İşletmeden çıkarma izni başvurusu ekinde;

- a) İşletmeden çıkarma GAR'ı,
- b) İşletmeden çıkarma yönetim planı,
- c) Acil duruma yönelik planlar,
- ç) Çevresel radyolojik izleme, radyasyondan korunma, radyoaktif atık yönetimi, emniyet veya nükleer madde sayım ve kontrol gibi hususlara ilişkin plan veya programlar,

Kuruma sunulur. Kurum tesisin özellikleri, güvenlik ve emniyet gerekçeleri ile ek belgeler talep edebilir.

(3) İşletmeden çıkarma GAR'ı, yeterlilik ve mevzuata uygunluğunun yanı sıra;

- a) Seçilen işletmeden çıkarma stratejisinin uygunluğu,
- b) Söküm ve radyasyondan arındırmada kullanılacak tekniklerin uygunluğu,
- c) Düzenleyici kontrolden çıkarılma sonrası sahanın kullanım için özel tedbir gerektirmeyecek şekilde çevre ile uyumlu hale getirilecek olması,
- ç) İşletmeden çıkarma sırasında ortaya çıkacak radyoaktif atıkların yönetimi,
- d) İşletmeden çıkarma faaliyetlerinin çalışanlar, halk ve çevre üzerindeki etkileri açısından gözden geçirilir ve değerlendirilir.

(4) İşletmeden çıkarma yönetim planı, yeterliliği ve öngörülen faaliyetlerin amaca uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(5) Acil duruma yönelik planlar alınan önlemlerin yeterliliği ve ulusal sisteme uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

(6) Sunulan diğer plan ve programlar yeterliliği ve ilgili mevzuata uygunluğu açısından incelenir ve değerlendirilir.

Düzenleyici kontrolden çıkarılma

MADDE 54- (1) İşletmeden çıkarma GAR'ında belirtilen son duruma ulaşıldığında, Kuruluş nükleer tesis ve sahanın düzenleyici kontrolden çıkarılması için gerekli şartların sağlandığını ortaya koyan bir rapor ile Kuruma başvuru yapar.

(2) Kurum başvuru ile sunulan raporu, sahanın kullanım için özel tedbir gerektirmeyecek şekilde çevre ile uyumlu hale getirilmiş olması açısından inceler. Kurum ayrıca sahada denetimler ve ölçümler yaparak gerekli şartların sağlandığını kontrol eder.

(3) Raporun ve denetim sonuçlarının uygun değerlendirilmesi durumunda tesis ve saha düzenleyici kontrolden çıkarılır.

(4) Düzenleyici kontrolden çıkarma kararı ile Kuruluşun ilgili tesis, saha ve/veya santral ünitesine ilişkin yetki ve Kuruma karşı olan sorumlulukları sona erer.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yetkilendirilmiş bir faaliyet için başka bir tüzel kişinin yetkilendirilmesi

MADDE 55- (1) Yetkilendirilmiş bir faaliyet için herhangi bir nedenle başka bir tüzel kişinin yetkilendirilmesinin gerekmesi durumunda:

a) Bir faaliyet için yetkilendirilmiş olan Kuruluş, konuya ilişkin talebini gerekçeleri içeren bir rapor ile Kuruma sunar. Kurumun söz konusu talebi uygun bulması durumunda faaliyete devam edecek olan tüzel kişi niyet beyanı kapsamında sunulması gereken bilgiler ve nükleer tesise ilişkin sorumlulukların üstlenilmesi süresince güvenlik ve emniyetin sürdürülmesine ilişkin önlemleri içeren bir program ile Kuruma başvurur.

b) Kurum sunulan bilgileri ve programı değerlendirerek yeni yetkilendirme sürecinin başlayacağı aşamayı ve yetkilendirme başvurusu için sunulması gereken belgeleri belirler.

c) Kurum yeni yetkilendirme için sunulan belgeleri değerlendirir ve gerek gördüğü takdirde ek bilgi ve belgeler talep edebilir. Kurum, uygun bulması durumunda, başvuran tüzel kişiyi ilgili maddeler uyarınca yetkilendirir.

ç) Yeni Kuruluşun yetkilendirilmesi ile birlikte eski Kuruluşun tesise ilişkin güvenlik, emniyet ve nükleer güvence kapsamındaki tüm yetki ve sorumlulukları yeni Kuruluş tarafından üstlenilir.

Yaptırımlar

MADDE 56- (1) Nükleer tesisle ilgili faaliyetlerin Kuruluş tarafından yürütülmesi sırasında ilgili mevzuat veya yetki koşullarına, Kurum kararlarına ve talimatlarına aykırı hareket edildiğinin saptanması halinde yaptırım uygulanır.

(2) Yaptırımlar; yetki kapsamında yürütülen belirli faaliyetlerin kısıtlanması, yetkilendirmelerin ek koşul tanımlanması da dâhil olmak üzere değiştirilmesi, askıya alınması, kısıtlanması veya iptalini ve 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca uygulanacak idari para cezalarını içerir.

Diğer durumlar

MADDE 57- (1) Yetkilendirmelerin herhangi bir aşamasında bu Yönetmeliğin uygulanmasında öngörülmeyen durumların oluşması halinde, sürecin nasıl ve hangi koşullarla devam edebileceğine Kurum yapacağı değerlendirmeler sonucunda karar verir ve Kuruluşa yazılı olarak bildirir.

Mevcut yetkilendirmeler ve devam eden yetkilendirme süreçleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan yer lisansları saha onayı, tedarike başlama izinleri tedarik izni, inşaat lisansları inşaat izni olarak kabul edilir. Nükleer santral üniteleri için ayrı ayrı verilmiş olan sınırlı çalışma izinleri santrale ilişkin saha hazırlama izni olarak kabul edilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan yetkilendirmeler kapsamında bu Yönetmelik ile getirilen yeni koşulların sağlanması için Kuruluşa Kurul kararı ile ek süre tanıyabilir.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce karara bağlanmamış olan mevcut başvurular başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 58- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Nükleer Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.